

COGNITIEVE COMMUNICATIESTOORNISSEN (CCS) INFORMATIEBLAD

Op dit informatieblad vind je meer informatie over de communicatieproblemen die je op dit moment hebt.

Wat is CCS?

Door hersenletsel kan je last krijgen van cognitieve problemen. Dit zijn problemen in informatieverwerking, aandacht, geheugen en planning. Wanneer cognitieve problemen de oorzaak zijn van veranderingen in de communicatie, spreken we over cognitieve communicatiestoornissen (CCS).

Hoe ontstaat CCS?

CCS ontstaat door hersenletsel. Bijvoorbeeld door een beroerte (CVA), hersentumor, een ongeluk of degeneratieve neurologische ziekten zoals dementie.

Behandeling van CCS

Soms is er na het ontstaan van CCS eerst wat spontaan herstel. Bijna nooit is er volledig herstel. Toch kun je met behandeling, begeleiding en hulp van de omgeving leren omgaan met de beperkingen en mogelijkheden van CCS.

Een logopedist kan middels een screening, observaties en een vragenlijst voor jou en je familie de communicatieve klachten in kaart brengen. Daarna kan de logopedist een advies geven.

Adviezen

Wat kun je zelf doen?

- Laat je gesprekspartner weten wat je moeilijk vindt zodat je samen het gesprek zo goed mogelijk kunt laten verlopen.
- Schrijf bij belangrijke gesprekken vooraf op waar je het over wilt hebben.
- Maak tijdens een gesprek aantekeningen, of vraag of je gesprekspartner de belangrijkste dingen kan opschrijven om te onthouden waar je het over gehad hebt.
- Zet tijdens gesprekken TV en radio uit zodat je daardoor niet afgeleid wordt.

Symptomen van CCS kunnen zijn:

- Minder oogcontact.
- Iemand onderbreken of niet aan het woord laten.
- Minder aandacht hebben voor een gesprek.
- Trage reacties op vragen.
- Moeite met het begrijpen van instructies.
- Moeite met het begrijpen van spreekwoorden, indirecte betekenissen of humor.
- Verminderd initiatief in spreken.
- Vlakke gezichtsuitdrukking (weinig mimiek).
- Monotone spraak (weinig zinsmelodie).
- Verminderd gevoel voor de sfeer van een situatie (bijvoorbeeld ongepast reageren).
- Ongepaste uitspraken doen.
- Van de hak-op-de-tak springen tijdens een gesprek.
- Gebrek aan structuur in het vertellen van een verhaal.
- Problemen met lezen en schrijven.
- Problemen met het vinden van de juiste woorden.
- Problemen in de informatieverwerking waardoor je moeite hebt om het gesprek te volgen.

Wat kan je gesprekspartner doen?

- Besef dat de communicatieproblemen het gevolg zijn van het hersenletsel. De ander doet dit niet expres.
- Neem de tijd voor een gesprek en maak oogcontact.
- Breng een boodschap zo duidelijk mogelijk over.
- Leidt het onderwerp van gesprek in en kondig het aan wanneer je het over iets anders wilt hebben.
- Maak opdrachten en vragen niet te moeilijk of te lang.
- Stel één vraag tegelijkertijd. Laat de ander antwoorden. Stel daarna pas een volgende vraag.
- Schrijf belangrijke zaken uit een gesprek voor de ander op.
- Wees eerlijk als je de ander niet begrijpt, vraag dan om verduidelijking.
- Laat het gesprek rusten als je de boodschap na meerdere pogingen niet begrepen hebt. Kom hier later op terug.